

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorvm

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

11. Incitamenta Religiosi ad amandos fratres.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](#)

De his quæ incitare debent, vel possunt virum religiosum, vt fratres suos amet.

CAPVT XI.

Sequitur de dilectione: & quod modis qui in religione debeat operam dare, ut frater amet, & ab eis ametur. Primo tangetur de his qui incitare possunt ut eos amet, secundo de modo amandi, tertio de his quæ valere possunt ad hoc ut frater ametur, quarto specialiter de amore inimicorum. Circa primum notandum quod ad amandum proximum primo incitat natura, secundo Scriptura, tertio gratia, quarto ad idem valere possunt exempla, quinto potest ad hoc valere, si ostendatur dilectionis utilitas magna, sexto si ostendantur odij damna. Natura ad hoc incitat, cum naturaliter precepta iuris naturalis in corde hominis sint scripta. Quorum primum habetur: *Quod ab alio oderis fieri tibi, vide ne tu aliquando alteri facias.* Secundum habetur: *Quæcumque vultis ut faciant vobis homines: & vos eadem facite illis.* Dilectio est debitum naturale, quo unus homo alligatus est alteri, à quo debito nullus absolvitur, quantumcunque ab eo solvatur. Vnde super illud: *Nemini quidquam debeatis, nisi ut inuicem diligatis,* dicit Augustinus; *Charitas est quæ etiam reddita, semper detineat debitorem.* Seneca: *Hæc societas diligenter & sanctè est obseruanda, quæ nos omnes omnibus necit, & indicat aliquid esse cōmune ius generis humani: quo plurimum ad interiorem societatem amicitudinem*

Tob. 4.

Matth. 7.

Rom. 13.

*Glossa ord.
ad habet
ibid.*

*Epist. 48.
circa me-
diū illius.*

colendam proficit. Omnia enim cōmunia cum amico habebit: qui multa habet cum homine. Idē. Sapiens homo amicus pro homine est, stultiæ amicus non est, p homine. Scriptura ad idē incitat, quæ ad amandum proximum multum *illius*.
Epist. 48.
circa finem
hortatur. Mandatum nouum do vobis: vt dili- *1. Joh. 4.*
gatis inuicem, &c. Charissimi diligamus nos in-
uicem. Ante omnia autem mutuam in vobis-
metipsis charitatem continuam habentes. In *1. Petr. 4.*
hoc multum incitat Scriptura ad dilectionem,
quod ostendit eam esse legis plenitudinem, &
speciale signum discipulorum Christi: & præ-
ceptum de dilectione speciale, esse præceptum
ipsius. De primo habetur. Qui diligit prox-
imum, legem impleuit. De secundo. In hoc co- *Rom. 13.*
gnoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dile- *Ioan. 13.*
ctionem habueritis ad inuicem. De tertio. Hoc *Ioan. 15.*
est præceptum meum: vt diligatis inuicem.
Gratia ad hoc incitat, quæ ostendit hominem
factum esse ad imaginem Dei. Licet aliquis om-
nes filios amici sui amet: tamen specialem amo-
rem habet ad eum, qui amico suo est similior.
Sic licet ad opera Dei communiter amorem ha-
bere debeamus: tamen specialiter ad hominem
ad eius imaginem & similitudinē factum. Gra- *Gen. 1.*
tia ostendit proximum membrum esse corpo-
ris illius, cuius Christus est caput. Vos estis cor- *1. Cor. 12.*
pus Christi. Non amat caput, qui nō amat mem-
bra. Item gratia ostendit proximum esse Dei Fi-
lium, Christi fratrem & cohæredem, & æternæ
gloriæ secum participem futurum. Si amandi
sunt fratres, qui diuidendo hæreditatem, por-
tionem vniuersi quisque minorem faciunt: quan-

R 5 tum

tum amandi sunt illi fratres, qui portionem vniuscuiusque augent? Quantò enim plures sunt electi: tanto amplius gaudebunt. Plus gaudet vius electorum de gloria animæ alterius quam de gloria proprij corporis. Ad amandum proximum etiam incitare possunt exempla; & primo exemplum Christi. Non est despiciendus, quem Christus ita charū habuit, quod pro eius amore mori voluit. Appendere debemus proximum hoc precio, ne nobis vilescat. Qui dilexit nos, & lauit nos à peccatis nostris, in sanguine suo. Qui dedit semetipsum pro nobis. Secundo exemplum Angeli, qui adeò amat hominem, ut custodiat eum in omnibus viis suis. Non est despiciendus homo ab homine: qui adeò charus est angelo. Videte ne contemnatis unum ex his pusillis. Dico enim vobis quia angelii eorum semper vident faciem Patris mei qui in coelis est. Matthæi 18. Tertio exemplum sanctorum. Legitur in vita sancti Ioannis Euangeliæ: quod cum ipse deuenisset ad ultimam senectutem, & vix inter discipulorum manus ad Ecclesiam deferretur, nec posset plura dicere verba: ad quamlibet pausam dicebat hoc: Filoli diligite alterutrum. Tandem discipuli fratres qui aderant, audientes quod eadem verba semper diceret: dixerunt; Magister, quare haec semper loqueris. Qui respondit: Quia præceptum Domini est, & si solum fiat, sufficit. Quarto exemplum creaturarum irrationalium, quæ animorem habent ad individua suæ speciei. Ecclesiastici decimo tertio. Omne animal diligit simile sibi, & omnis caro ad similem fibe-

*Apoc. I.
Tit. 2.*

coniungetur. Incitare potest etiam ad idem magna dilectionis utilitas. Dilectio membra in illo nobilissimo corpore, cuius Christus est caput, unit: & virtute membrorum unita aduersario resistit: & ad perfectionem perducit. De primo habetur. Collossen. tertio. Super omnia charitatem habentes, quod est vinculum perfectioris. De alio dicit Tullius; amicitia virtutum adiutrix à natura data est, non vitiorum comes, ut quia solitaria non posset virtus ad ea quæ summa sunt peruenire, coniuncta & sociata cum altero perueniret. Damna etiam, quæ odium facit, ad idem incitare possunt. Hoc facit fraternum odium in corpore mystico, quod facit divisio continuitatis in corpore humano: ex qua sequitur dolor magnus, & quandoque mors.

De modo amandi proximum.

CAPVT XII.

Circa modum amandi proximum, notandum quod Scriptura triplex exemplar de hoc nobis ministrat. Primū est amor, quo Christus amauit nos. Ioā. 15. Hoc est præceptū meum, ut diligatis inuicem: sicut dilexi vos. Secundum est amor quo amamus nosmetipsos. Matthæi 22. & Lucæ 10. Diliges proximum tuum sicut te ipsum, tertium est amor quem habent membra eiusdem corporis ad inuicem. Romanorum 12. Sicut in vno corpore multa membra habemus: ita multi vnu corpus sumus in Christo. Circa primum notandum, quod Christus amauit nos amore gratuito: gratis, scilicet, dato: